

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Clarence St., Toronto 3, Ontario
Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa
and for Payment of Postage in Cash

Kaina 10¢

Nr. 84

Penktadienis, Rugsėjo (September) 13, 1968, Toronto, Ontario

M E T A I XXXVII

Renkasi Naujas Parlamentas Svarstyti Kaip Įgyvendinti "Teisingą Draugiją"

OTTAWA. — Renkasi čia naujas parlamentas, išrinktas praėjusį birželį, svarstyti kaip įgyvendinti "teisingą draugiją", apie kurią premjeras P. E. Trudeau dažnai kalbėjo rinkiminės kampanijos metu.

Mažai yra žinoma, ką vyriausybė patieks parlamentui apsvarstyti. Kaip jau yra žinoma, premjeras yra instruktažas liberalus, kad jie nieko neplepėtų už sienų.

Be abejonės, parlamentui bus daug darbo. Kanados vienybės klausimas labai opus. Paskui seka pagalba toms sritims, kurios atsilikusios ekonominiai ir kultūriniai. Pravedimas gyvenimui dvikalbiškumo ir dvikultūriškumo komisijos pasiūlymų. Tebėra nepriimtas kriminalinio įstatymo pertvarkymas. Taik tik keli dalykai.

Parlamentui reiks ką nors daryti, kad pastojus infliacijai kelią. Viskas brangsta ir brangsta. To pasėkoj vyksta ilgi ir labai iškaštingi streikai. Namų stoka daugelyje miestų taip pat turės būti gerai išgvildenta.

Liberalai šiuo tarpu turės palaidas rankas. Jie gavo nemažą daugumą. Nebebus pavojaus, kad opozicija gali nuversti valdžią. Jie galės lengvai praveisti savo planus. Klausimas tiktai, kaip jie stengsis,

Tyrinėtojai leško Kam Suversti Kaltę

CHICAGO. — Federaliniai ir vietos inestigatoriai leško kaltiinkų, kuriems būtų galima primesti kaltę už įvykusias riaušes demokratų konvencijos metu.

Matyti tyrinėtojai būtų labai patenkinti, jeigu būtų galima visą kaltę suversti ant "raudonųjų". Jiems nelabai norėtųsi iškelti viršun, kad už tas riaušes atsakingi policininkai, kurie taip žiauriai puolė taikos šalininkus, ir pats miesto majoras, kuris davė policijai instrukcijas.

Tyrinėtojai labai atydziai tyrinėją Tarptautinės jaunimo partijos vadovo J. Rubin pareiškimą, kaip ir kitų, iešdomami progų prisikabinti prie "raudonųjų".

kiek jiems rūpės ta "teisingoji draugija". Prezidentas Johnsonas irgi kalbėjo apie "teisingą draugiją", apie "karą skurdui". Nieko tokio nesimato JAV.

Kanados Ekonominis Komitetas aną dieną paskelbė, kad Kanadoje viena šeima iš penkių miestuose gyvena substandartiškose sąlygose. Tas reiškia, kad penktadalis šeimų gyvena skurdžiai. Abejotina, kad farmų šeimos visos gyvena pasiturinčiai. Ten gali būti dar blogiau.

Kanadiečiai nukreipia savo atyda į Ottawą. Jie parodė didelį pasitikėjimą premjeru P. E. Trudeau. Dabar pažiūrės, ar jis ištesės tai, ką žadėjo. Liberalai turi laisvas rankas įgyvendinti visus savo planus. Opozicija neturi galios.

Gyvenimas Taisosi, Bet Gana Lėtai

PRAGA. — Gyvenimas Čekoslovakijoje taisosi, grįžta į normales vėžes, bet lėtai. Kontrrevoliuciniai elementai, kad ir nematydami galimybių laimėti, daro daug trukdymų. Dar kartais jie išstoja ir su ginklais, nors ne viešai.

Čekoslovakijos lyderiai, daugumoje, pradeda aiškiau galvoti ir daro planus ateičiai. Kai kurie, negalėdami susitaikyti su nauja situacija, pasitraukia.

Eina tolimesnės derybos su Tarybų Sąjunga. Tarybų Sąjungos vadai yra užtikrinę čekoslovakus, kad jie atlygins padarytus nuostolius. Čekoslovakai taipgi ieško materialės paramos savo kraštui.

Atrodo, kad čekoslavai pradeda įžiūrėti reikalą, kad Varšuvos jėgos saugotų vakarinę Čekoslovakijos sieną.

MEANY TEISINA KARĄ VIETNAME

WASHINGTON. — Minėdamas Darbo Dieną, AFL-CIO prezidentas Meany pateisino prezidento Johnsono vedamą karą Vietname ir smerkė tuos, kurie priešinosi karui.

Jis begėdiškai šaukė, kad šiaurės Vietnamas ir Vietkongas yra kalti dėl karo, kaip esanti kalta Tarybų Sąjunga dėl invazijos į Čekoslovakiją.

NDP PLANUOJA RINKTI NAUJĄ VADĄ

OTTAWA. — Naujų Demokratų Partija planuoja turėti nacionalę konvenciją naujam lyderiui išrinkti. Ta konvencija veikiausiai bus kitais metais rudenį.

Dabartinis lyderis, T. C. Douglas, pralaimėjęs rinkimus, gauna progą atsigausti. Vienoje konstitucijoje, Britų Kolumbijos provincijoje, bus rinkimai, kuriuose jis tur būt išstautys savo kandidatūrą. Jeigu jis bus išrinktas, galės stoti priešakin NDP grupės federaliniame parlamente.

NORI APGINKLUOTI IZRAELIO JEGAS

WASHINGTON. — Respublikonų kandidatas į prezidento postą R. Nikson kalba apie apginklavimą Izraelio taip, kad Izraelis galėtų išlaikyti balansą Vidurryčiuose.

Iš dalies, jis taip kalba veikiausiai todėl, kad žydai JAV balsuotų už jį ir kitus respublikonus. JAV yra nemažai žydų, kurių balsai būtų jam labai naudingi.

Gomulka Teisina Pakto Pasielgimą

VARŠUVA. — Lenkijos komunistų ir vyriausybės galva Wladislaw Gomulka, kalbėdamas 80,000 darbininkų susirinkime, pareiškė, kad Varšuvos jėgų išsikėlimas Čekoslovakijoje buvo būtinas, kadangi Čekoslovakijoje kontrrevoliucinės jėgos buvo jau beįstisūbuojančios nuversti valdžią.

Jis taipgi pastebėjo, kad čekoslovakams ims daug laiko, kol jie pilnai užgydys kontrrevoliucionierių padarytas žaizdas.

Socialistinių šalių solidarumas, sakė jis, reikalingas ne tik jų pačių interesų apsaugojimui, bet ir taikos palaikymui.

Lenkija, kaip ir Čekoslovakija, labai nukentėjo nuo hitlerininkų. Jų likučiai tebesvajoja apie atgavimą senų sričių.

Kairesnieji Studentai Turėjo Savo Pasitarimą

TORONTO. — Kai užsibaigė Kanados Studentų Sąjungos konvencija Guelph miestelyje, 40 studentų, atstovaujančių kairųjį sparną, turėjo savo pasitarimą Waterloo universitete (apie 15 mylių nuo Guelph). Jie svarstė planus dėl veikimo.

Siame pasitarime buvo atstovai iš eilės miestų. Buvo atstovaujami Montreale McGill universiteto studentai, Columbia universiteto, Britų Kolumbijos universiteto ir kitų.

Dauguma dalyvavusių yra skaitomi marksistais, kaip vienas iš dalyvių pasakojo. Tarp dalyvių buvo trys iš Columbia universiteto. Tai nariai organizacijos, kuri siekia demokratinės visuomenės. McGill univer-

sitetą atstovavo Stanley Gray. McGill universiteto studentai buvo pasitraukę iš Kanados Studentų Sąjungos, bet sugrįžo. Gray vadovavo 2 dienų sėdėjimo streikui McGill universitete.

Svarbiausiu šio pasitarimo uždaviniu buvęs vidujinis radiokalių studentų konsolidavimas. Jie norėję patirti, kur kas stovi.

Buvę svarstomi Columbia ir Sorbone (JAV ir Paryžiaus) universitetų studentų bruzdėjimai ir jų pamokos. Buvę prieštata išvados, kad toike bruzdėjimai yra daug pamokinanti įvykiai. Girdi, žmonės radikalizuojasi, kai jie įsitraukia į tokius emocinius sambruzdžius.

Pasitarimo dalyviai griežtai atmetė siūgestiją, kad jie svarstytė griežtus išstojimus. Vienas pareiškė, kad jie nediskusavo, kaip gamintis bombas ar pirktis šautuvus, ar deginti pastatus.

Pasitarime buvo nutarta leisti savo laikraštį, kuris atstovautų kairųjį studentų sparną. Pradžioje jis būsiąs dusekyknėnesinis, o vėliau gal savaitinis.

Pasitariman nebuvo leidžiamai laikraščių reporteriai, tad yra žinoma tik tiek, kiek to pasitarimo dalyviai išsireiškė po pasitarimo nekurių laikraščių atstovams.

Neonaciai Ruošėsi Padaryti Perversmą

BERLYNAS. — Beatrice Josnson, Daily World korespondentė, aprašo, kaip buvę hitlerininkai ruošė perversmą Čekoslovakijoje.

Prezidento Johnsono atstovas Rytų Europoje Z. Brzezinski parašė knygą, kurioje rašo, kad buvo numatoma ištraukti Čekoslovakiją iš socialistinės stovyklos. O jis gerai žino tuos planus, nes jis bendrai veikia su neonaciais Vakarų Vokietijoje.

Čekoslovakijos dešinieji reformistai ir Vakarų Vokietijos neonaciai sutarę pasitenkinti įsteigimu socialdemokratų režimo valdžios, nuvertus komunistų. Girdi, su ja būtų galima susikalbėti per socialdemokratų vadą Wille Brandtą. Jie tikėjėsi ir JAV paramos.

Rodezijoje Siaučia Baisi Reakcija

ŽENEVA. — Tarptautinės Laisvųjų Darbo Unijų Konfederacijos atstovas H. Maier paskelbė sąrašą Rodezijoje areštuotų 168 unijos vadų. Rasinė vyriausybė kaltina juos laikymu uždraustų susirinkimų.

"Dabartiniai nelegalūs Pietų Rodezijos valdininkai pavertė tą šalį į policinę valstybę, kurioje atėjūnų mažuma dominuoja ir slopina didelę afrikiečių daugumą", pareiškė Maier.

Fašistinis aktas leidžia policijai areštuoti, jei susirenka nors trys asmenys. Policija susirinkimuose keletą žmonių užmušė, daugelį sužeidė.

Suimtiesiems esąs pavojus būti nuteistais mirtimi.

McCARTHY NEVADOVAUS KETVIRTAI PARTIJAI

WASHINGTON. — Sen. Eugene J. McCarthy pakartotojo, kad jis nesutiks būti prezidentiniu kandidatu ketvirtos partijos, kuri organizuojasi, ir nevadovaus jai. Jis mano, kad iš to niekas neišeis.

Jis sakė, kad būtų daug protingiau, kad jo šalininkai dėtų visas pastangas išrinkti senatorius ir legislatorius tuos, kurie stojo ir stovi už jo antikarinę politiką.

KOMUNIKATAS

Apie Tarybų Sąjungos ir Čekoslovakijos derybas

(Daug visokių plepalų buvo prirašyta komercinėje spaudoje apie derybas Maskvoje, bet labai mažai tiesos pasakyta. Žemiau talpiname komunikatą, kuris papasakoja, kas dalyvaavo pasitarime ir kokie buvo to pasitarimo rezultatai. — Red.

1968 metų rugpiučio 23-26 dienomis Maskvoje įvyko Tarybų Sąjungos ir Čekoslovakijos derybos, kuriose dalyvaavo:

Nuo Tarybų Sąjungos — TSRS CK generalinis sekretorius drg. L. Brežnevas, TSRS ministro tarybos pirmininkas, TSRS CK politinio biuro narys drg. A. Kosyginas, TSRS Aukščiausios Tarybos Prezidiumo pirmininkas, TSRS CK Politinio biuro narys drg. N. Podgornas, TSRS CK Politinio biuro narys, TSRS CK sekretorius drg. A. Kirilenka, TSRS CK Politinio biuro narys TSRS Ministrų Tarybos pirmininko pirmasis pavaduotojas drg. D. Polianskis, TSRS CK Politinio biuro narys, TSRS CK sekretorius drg. M. Suslovas, TSRS CK Politinio biuro narys, VPSCT pirmininkas drg. A. Šeļpinas, TSRS CK Politinio biuro narys, Ukrainos KP CK pirmasis sekretorius drg. P. Seļestas, TSRS CK Politinio biuro narys, RTFSR Ministrų Tarybos pirmininkas drg. G. Voronovas, TSKP CK sekretorius drg. K. Katuševas, TSKP CK sekretorius drg. B. Ponomariovas, TSRS gynybos ministras drg. A. Grečka, TSRS užsienio reikalų ministras drg. A. Gromyka.

Nuo Čekoslovakijos — ČSR prezidentas drg. L. Svoboda, ČKP CK pirmasis sekretorius drg. A. Dubčekas, ČSR Nacionalinio susirinkimo pirmininkas, ČKP CK prezidiumo narys drg. J. Smrkovskis, ČSR vyriausybės pirmininkas, ČKP CK prezidiumo narys drg. O. Černikas, ČKP CK prezidiumo narys, SKP CK pirmasis sekretorius drg. V. Biliakas, ČKP CK prezidiumo narys, Slovākijos Nacionalinės tarybos pirmininko pavaduotojas drg. F. Barbirekas, ČKP CK prezidiumo narys drg. J. Pileris, ČKP CK prezidiumo narys drg. E. Rigas, ČKP CK prezidiumo narys drg. J. Špačekas, ČKP CK prezidiumo narys drg. O. Švestka, ČKP Centrinės kontrolės-revizijos komisijos pirmininkas drg. M. Jakešas, kandidatas į ČKP CK prezidiumo narius, ČKP CK sekretorius drg. J. Lenartas, kandidatas į ČKP CK prezidiumo narius drg. B. Šimonas, ČSR vyriausybės pirmininko pavaduotojas drg. G. Husakas, ČKP CK sekretorius drg. A. Indra, ČKP CK sekretorius drg. Z. Mlinaržas, generalinis pulkininkas, ČSR nacionalinės gynybos ministras drg. M. Dzurvas, ČSR teisingumo mi-

nistras drg. B. Kučera, ČSR ambasadorius Tarybų Sąjungoje drg. V. Kouckis.

Derybų metu atviroje ir draugiškoje diskusijoje buvo aptartas klausimas, susijęs su dabartine tarptautinės padėties raida, aktyvėjimu imperializmo pinklių prieš socialistines šalis, su padėtimi Čekoslovakijoje pastaruoju metu ir su tuo, kad į ČSR teritoriją laikinai įžengė penkių socialistinių šalių kariuomenė.

Šalys pareiškė tvirtą abipusį įsitikinimą, kad dabar svarbiausia — įvykdyti Černoje prie Tisos priimtus bendrus nutarimus ir Bratislavos pasitarime suformuluotus teiginius ir principus, taip pat nuosekliai įgyvendinti praktines priemones, kurios numatytos derybų metu pasiektame susitarime.

Tarybų Sąjunga pareiškė suprantanti ir remianti poziciją, kurios laikosi ČKP ir ČSR vadovybė, ketinanti vadovautis nutarimais, kuriuos priėmė ČKP CK sausio ir gegužės plenarumai, kad būtų tobulinami vadovavimo visuomenei metodai, ugdoma socialistinė demokratija ir stiprinama socialistinė santvarka marksizmo-leninizmo pagrindu.

Buvo susitarta dėl priemonių, kurių tikslas — kuo greičiau normalizuoti padėtį Čekoslovakijos Socialistinėje Respublikoje. Čekoslovakijos vadovai informavo apie savo numatytas artimiausias priemones, kurių jie imasi šiais tikslais.

Čekoslovakijos atstovai savo ruožtu pareiškė, jog visų partinių ir valstybinių organų darbu visoje poveikio linijoje bus siekiama užtikrinti veiksmingą priemonių, tarnaujančias socialistinei valdžiai, vadovaujančiam darbininkų klasei ir Komunistų partijos vaidmeniui, padedančias ugdyti ir stiprinti draugiškus santykius su Tarybų Sąjungos ir visos socialistinės sandraugos tautomis.

Tarybų Sąjungos vadovai, reikšdami vieningą TSRS tautų siekimą stiprinti draugystę ir brolybę su socialistinės Čekoslovakijos tautomis, patvirtino esą pasiryžę plačiausiu mastu ir labai nuosirdžiai bendradarbiauti, remdamiesi abipuse pagarba, lygybe, teritorijos vientisumu, nepriklausomybe ir socialistiniu solidarumu.

Sąjunginių šalių kariuomenė, kuri laikinai įžengė į Čekoslovakijos teritoriją, nesikiš į Čekoslovakijos Socialistinės Respublikos vidaus reikalus. Buvo susitarta dėl sąlygų, kuriomis ši kariuomenė bus išvesta iš jos teritorijos, normalėjant padėčiai Čekoslovakijos Socialistinėje Respublikoje.

Čekoslovakija informavo, kad Čekoslovakijos ginkluotų

jų pajėgų Vyriausiasis vadas išleido joms atitinkamus įsakymus, kad nekiltų incidentų ir konfliktų, kurie gali sutrikdyti rimtą ir viešąją tvarką. Jis taip pat nurodė ČSR karinei vadovybei palaikyti kontaktą su sąjunginės kariuomenės vadovybe.

Kadangi SNO Saugumo Taryboje svarstomas vadinamasis klausimas dėl padėties Čekoslovakijoje, ČSR atstovai pareiškė, jog Čekoslovakija neprašė šį klausimą svarstyti Saugumo Taryboje ir reikalauja jį pašalinti iš darbotvarkės.

TSKP vadovai ir ČKP vadovai patvirtino esą pasiryžę tarptautinėje arenoje tvirtai vykdyti tokią politiką, kuri stiprintų socialistinės sandraugos solidarumą, padėtų ginti taiką ir tarptautinį saugumą.

Tarybų Sąjunga ir Čekoslovakija, kaip ir anksčiau, duos ryžtingą atkirtį militaristinėms, revanšistinėms ir neonacinėms jėgoms, kurios stengiasi peržiūrėti antrojo pasaulinio karo rezultatus, pažeisti esamų Europoje sienų neliečiamybę. Vėl patvirtintas pasiryžimas tvirtai vykdyti visus įsipareigojimus pagal daugiašalę sutartį, sudarytas tarp socialistinių valstybių, stiprinti socialistinės sandraugos gynybinę galią, daryti efektyvesnę gynybinę Varšuvos sutartį.

Derybos buvo atviros, draugiškos ir bičiuliškos.

Sudburio žinios

SUDBURY. — Emilės Bruno Worrysh sūnus Edwardas apsiėmė su anglų tautybės mergaite. Vaisės buvo Mine Mill salėje. Vestuvės buvo labai gražios, svečių buvo daug iš abiejų pusių, buvo ir iš Chicagos, Anglijos, Montrealo, Hamiltono, Kitchenerio. Daug moksleivių klasės draugų.

Jaunieji medaus mėnesiui išvyko į Kvebeką.

Edwardas Worrysh mokslais toliau.

Geriausios jiems sėkmės naujame gyvenime.

J. B.

Rochester, N. Y.

Nemalonios naujienos

Ilgai kentėta širdgėla išsiaiškina. Vasario (Feb.) 8 dieną 1968 m. P. Jurkšto žmona Barbara Jurkštienė, 64 metų amžiaus, dingo iš nakties. Niekas nežinojo, kas su ja atsitiko. Ji sirgo nervų liga. Liepos (July) 21 dieną jaunuoliai, laiveliu plaukiodami Genese upė, pastebėjo lavoną. Pranešė policijai. Ištyrus pasirodė, kad tai Barbaros Jurkštienės lavonas.

Liepos 27 dieną buvo palaikoma. Buvo labai daug palydovų. Visi buvo paprašyti susirinkti Gedimino svetainėje, kur buvo gerai pavaišinti.

Petras Jurkštas yra Gedimino draugijos užrašų raštinin-

kas ir gerai dirba draugijos naudai. Barbara buvo narė Gedimino draugijos. Buvo linksmo būdo, su visais draugais.

Barbara Jurkštienė (Tankevičiūtė) buvo kilus iš Šimonių parapijos. Daukų kaimo. 1928 metais atvyko į Montrealą, Kanadą. Vėliau persikėlė į Rochesterį, N. Y. Paliko dideliamė nulūdime vyrą Petrą Jurkštą, sūnų, sesutę Ursulę ir svogerį Robertą Sherelį ir daug giminių čia ir Lietuvoje.

Artimiesiems širdgėla per tą laiką buvo didesnė, kadangi nežinojo, kas su ja atsitiko. Visi apgailėstajam netekę linksmos draugės. Petru ir šeimai ir visiems giminėms reiškiu gilia užuojautą.

Ligonial

Neli Baltakienė randasi Genesee ligoninėje, rugsėjo 4 dieną turėjo operaciją. Duktė Elenora rūpinasi motinos sveikata. Gydytojas sako, kad operacija pasėkminga. J. gyvena su dukra 74 Lilac Dr., apt. 5, Rochester, N. Y., 14620.

Nuo savęs linkiu greitai pasveikti.

R. Braus

TORONTO. — Rand Royal Komisija, kuriai buvo pavesta studijuoti nesutikimus tarp darbininkų ir samdytojų, siūlo žymiai suvaržyti unijas.

Unijų vadai griežtai smerkia tas rekomendacijas.

GERA PROGA ĮSIGYTI

Anglų - Lietuvių ir Lietuvių - Anglų Kalbų

Žodyną

Sudarytas

V. Baravyko ir B. Piesarsko

Žodynas apima apie 20.000 žodžių. Knyga 332 puslapių, kietais audeklo apdarais. Naudinga pradiniam ir tolimesniajam pasimokymui anglų ar lietuvių kalbos.

Žodynas išleistas 1966 metais Lietuvoje. Mes jo turime nedidelį skaičių, tad prašome paskubėti su užsakymais. Pirmieji užsakymai bus išpildyti tuojau, vėliau gauti gali trukti kelis mėnesius pakol bus išpildyti.

Žodyno kaina \$2.50

Su užsakymu prisiuntusiems ir mokestį bus apmokėtas persiuntimas.

Užsakymus prašome siųsti adresu:

LIAUDIJS BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

LIETUVOS SPAUSDINIAI

"Liaudies Balso" raštinėje galima gauti Tarybų Lietuvoje išleidžiamų laikraščių ir žurnalų.

Dienraštis "TIESA"

Tris kartus į savaitę išleidžiamas "Sportas"

Du kart į savaitę išleidžiamas "LIETUVOS PIONIERIUS"

Savaitraštis "LITERATŪRA IR MENAS"

Dvisavaitinis žurnalas "SVYTURYS"

Mėnesiniai žurnalai: "Tarybinė Moteris", "Mokslas ir Gyvenimas" ir "Mūsų Sodai".

Laikraščių kainos po 5 c., o žurnalų po 25 c. egzempliorius.

Priimame užsakymus ir paštu. Prisiuntus mokestį apmokame persiuntimą. Mažesnius užsakymus galite prisiųsti ir kanadiškais pašto ženklais.

Taipgi priimame ir naujas bei atnaujintas prenumeratas virš vardintų laikraščių ir žurnalų.

Metinių prenumeratų kainos: "Tiesos" — \$5.00; "Sporto" — \$4.00; "Lietuvos Pionierius" — \$2.50; "Literatūra ir Menas" — \$2.00; "Svyturys" — \$5.00; "Mokslas ir Gyvenimas" — \$3.00; "Tarybinė Moteris" — \$2.00; "Mūsų Sodai" — \$4.00. Valstiečių laikraštis — \$2.50, Jaunimo Gretos — \$2.50, Kultūros Barai — \$3.00, Mūsų Gamta — \$4.50, Nauja Technika — \$4.00, Liaudies Ūkis — \$4.00.

Pusmetinės prenumeratos turi būti užsakytos ne vėliau kaip gegužio mėnesį, o metinės ne vėliau spalio mėnesį.

Užsakymus siųskite su Money orderiais adresu:

Liaudies Balsas, 160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos kaina:
Kanadoj ir visur kitur \$5.00 metams; pusmečiui \$2.50.

LIAUDIES BALSAS
180 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada
Telefonas: EMpire 6-4358

LAIKRAŠČIAI IR VISUOMENĖ

Aną dieną Toronto miesto valdyboje buvo apkaltinti did-lapiai, kad jie labai prastai tarnauja visuomenei. Tuo pat sykiu buvo kaltė mesta ir radijo ir televizijos žmonėms. Laikraščiai, radijas, televizija labai išpučia neigiamus apsiereškimus, bet nenušviečia tikros situacijos, dėl to žmonėse susidaro labai klaidinga nuomonė apie įvykius.

Tai, žinoma, ne naujiena. Laikraščiai, kaip ir radijas ir televizija, turi armijas reporterių, kuriems mažai žinomi visuomenės reikalai. Kita, jie gauda sensacijas, paduoda bet kokius, kad ir mažaverčius, susikirtimus. Dalyko nušvietimas jiems nerūpi. Pavyzdžiui, įvyksta miesto tarybos posėdis. Būna svarstomi labai svarbūs reikalai. Namatysi spaudoje ar televizijoje. Bet jei kas nors sukels triukšmą posėdyje, tai laikraščiai praneš dideliais antgalviais, televizija parodys visą triukšmą.

Čia dalinai, tur būt, atsakomingas tas faktas, kad kaip laikraščiai, taip ir radijas ir televizija kovoja už laimėjimą skaitytojų ir žiūrovų. Bent kokia sensacija, triukšmas atkreipia skaitytojų ir žiūrovų dėmesį. "Biznis yra biznis", kaip tie ang-lai sako. Tik stoka atsakomybės prieš visuomenę, kuriai jie turėtų tarnauti. Bet privatiško verslo šalyje vargu galima tikė-tis, kad privatiškas biznis jaustų atsakomybę prieš visuomenę.

DVIKALBIŠKUMO PROBLEMA

Kas vyksta viename Montrealo priemiestyje aiškiai rodo, kad sunku bus prvesti dvikalbiškumo politiką Kanadoje, ku-rią numatė dvikalbiškumo ir dvikultūriškumo komisija. Ypač tas bus sunku įgyvendinti angliškoje Kanadoje, nes angliškai kalbančiųjų tarpe yra nemažai užsispyrimo. "Kam mums to reikia? Mes be to apsiėjome 100 metų, tai kam dabar kišti?" sako ne vienas.

Siauras nacionalizmas yra didžiausias kaltininkas. Ypač kai jo griebiasi vadovai. Pavyzdžiui, Kvebeko švietimo minis-terija sako, kad Kvebeke gyvenantieji turi pirmiausia mokėti francūziškai. Bet jeigu yra žmonių, kurie nemato reikalo? Ką tuomet su tokiais daryti? O tokiam mieste, kaip Montrealas, galima apsieiti su angliška kalba.

Vaikus galima pratinti prie abiejų kalbų visoje Kanadoje. Mokyklose turėtų būti privalomas mokymas abiejų kalbų. Kve-beke, be francūzų kalbos, turėtų būti mokoma ir angliškos. Kitose provincijose, be angliškos, turėtų būti mokoma ir fran-cūzų kalbos. Tai nebūtų jokia sunkenybė. Tiesa, gyventojams tokiose vietose, kur niekas nekalba viena ar kita kalba, tas bereikalinga, bet aplamai žalos nepadarėtų. Kanados vienybės interesai to reikalauja.

Bet suaugusius reiktų jau užmiršti. Ir dėl to, kad jie nemo-ka francūzų kalbos, nereiktų diskriminuoti. Jiems jau sunku ją išmokti.

"UGLY RUSSIANS"

Ir Tėviškės Žiburiai pasigavo reakcionierių dažnai naudo-jamą išsireiškimą "Ugly russians", norint pasmerkti Tarybų Sąjungą. Tik tie visi ponai labai negudriai elgiasi. Ne visi rusai jiems "ugly". Kurie stoja prieš socializmą ir komunizmą, tie jiems nėra "ugly". Tokie, jeigu ir labai kam nusikalte, reak-cionieriams malonesni net už savus tautiečius, ypač jei jie bent šiek suružavėję. Pavyzdžiui, Svetlana, Stalino duktė, pavirto beveik šventa, kai ji atsikraustė į Jungtines Valstijas. O ji gi rusė. Visas Vakarų reakcinis elementas pavertė kankiniu "Dr. Živago" autorių tik už tai, kad jis savo veikale neigė komu-nizmą.

Buvo "ugly" ir čekoslovakai, kol ten neatsirado "liberalų". Už juos dabar ir Tėviškės Žiburių leidėjai galvas atiduotų.

Biauresnio žmogaus pasaulyje, kaip Hitleris, dar nebuvo. O kai jo legionai žengė Lietuvon, tai Tėviškės Žiburių draugai skambino varpais. Jie puolė jam padėti. Tai istorinis faktas.

Daug gražių kilimų yra sukūręs Vilniaus įžymus dailininkas Juozas Balčikonis. Jo darbuose atsispindi lietuvių liaudies pasakų, dainų motyvai.

Sionizmas ir Izraelio Agresija

Prie Jeruzalės miesto Pales-tinoje yra Siono kalnas. Nuo jo ir kilo reakcingos, naciona-listinės, kolonialistinės savo dvasia srovės — sionizmo pavadinimas.

Sionizmas atsirado praėjusiame šimtmeetyje Vakarų Euro-poje tarp stambios žydų bur-žuazijos, kuri rėmė kolonijinių valstybių vadovų raginimą, kad žydai kolonizuotų kokį nors žemės rutulio rajoną ir į-kurtų ten "žydų nacionalinį ži-dinį".

Devyniolikto šimtmečio pa-baigoje ir dvidešimto šimtme-čio pradžioje sionizmas susiformavo kaip organizacija. Sionis-tai paskelbė, jog jų tikslas — įkurti "žydų valstybę", kurioje gyvenimas bus tvarkomas pa-gal senoviškos judėjų religijos kanonus ir kur dėka to tariamai nebūsią nei socialinės, nei darbiavimą ir visų žydų "nacionalinių interesų vienybė", nori pajungti dirbančiųjų žydų interesus žydų buržuazijos interesus.

Sionizmas visur bendradarbiauja su imperializmu tarp-tautinėje arenoje, ideologiškai ir politiškai kovoja prieš pa-saulinį komunistinį, darbinin-kų ir nacionalinio išsivadavimo judėjimą.

Savo kovoje prieš taikos, de-mokratijos ir socialinės pažan-gos jėgas imperialistinė reak-cija panaudoja ir Izraelio valstybę, kurioje valdžia priklaus-o sionistinei buržuazijai.

Kaip žinoma, Izraelio agre-soriai praėjusių metų birželio mėnesį užpuolė JAR, Siriją ir Jordaniją ir užgrobė jų terito-rijas, tris kartus viršijančias paties Izraelio plotą. Tel Avi-vo vadovai siekia visiems lai-kams įjungti jas į Izraelio valstybės sudėtį ir todėl atsisako taikiai sureguliuoti Artimųjų Rytų konfliktą, kaip to reika-lauja Saugumo Taryba.

Tel Avivo agresyvią politiką rėmia stambios imperialistinės

valstybės ir visų pirma JAV. Jos dosniai finansuoja Izraelį, apginkluoja jo armiją. Paka-nka pasakyti, jog per 20 savo egzistavimo metų Izraelis gavo iš JAV vyriausybės "pagal-bos", taip pat sionistinių orga-nizacijų aukų daugiau kaip 3,5 milijardo dolerių.

Stiprios proizraeliškos nuo-taikos Jungtinėse Amerikos Valstijose žymiu mastu paaišk-inamos ta įtaka, kurią šalies politiniam gyvenimui daro sionistai, ir visų pirma tarptauti-nio sionizmo centras — Pasaulinė sionistų organizacija, ku-rios įtaka būstinė yra Niujorke. Sionistai aktyviai darbuo-jasi kongrese, Amerikos bu-žuazinėje spaudoje, radijuje ir te-levizijoje, rengia susirinkimus, mitingus, demonstracijas Izra-eliui remti.

JAV, taip pat Anglijos ir Va-karų Vokietijos imperialistai, remia Izraelį, žinoma, ne be naudos. Jie kelia sau tikslą, pa-naudojant Izraelio kariauną, nuversti pažangius režimus Arabų pasaulyje, smogti stiprų smūgį nacionalinio išsivadavi-mo judėjimui Artimuosiuose Rytuose.

Panaudodama tarptautinę padėtį, susidariusią dėl Izra-elio agresijos, pasaulinė sionistų organizacija, pastaraisiais me-tais tapusi JAV propagandinio, žvalgybos ir finansinio aparato dalimi, ir jos skyriai dau-giau kaip 60-tyje žemės rutulio šalių suaktyvino savo ardo-mąją veiklą prieš taikos, demo-kratijos ir socializmo jėgas.

Kartu su visomis juodomis imperialistinės reakcijos jėgo-mis, sionistai siekia įvairiais būdais ir priemonėmis iš vi-daus susprogdinti visuomeninę-politinę santvarką socializmo šalyse, susilpninti socialistinės sandraugos, pasaulinio revoliu-cinio ir nacionalinio išsivadavi-mo judėjimo vienybę. Tai, be kita ko, rodo neperšeniausi į-vykiai Lenkijoje. Ten Vakarų

imperialistinės žvalgybos ver-bavo sionistiškai nusiteikusių asmenų tarpe diversantus, anti-liaudinių, antisocialistinių de-monstracijų organizatorius.

Tačiau sionistų ardomosios veiklos galimybės socialistinių valstybių viduje yra labai ribo-tos: jų tikslai prieštarauja es-miniams dirbančiųjų žydų — savo socialistinių valstybių pa-triotų interesams. Sionistų pa-žiūroms ir veiksams neprita-ria ir žymi dalis dirbančiųjų žy-dų — kapitalistinių šalių, jų tarpe ir Izraelio piliečių.

Komunistai, visi pažangių į-sitikinimų žmonės demaskuoja sionizmą, kovoja prieš jį, kaip prieš reakcingą, antiliaudinę ideologiją ir politiką. Sionistinė imperialistinė propaganda mė-gina pavaizduoti tai, kaip anti-semitizmo pasireiškimą, kas suprantama, neturi nieko bend-ra su tikrove. Kovodamos prieš karingąjį sionizmą, taikos, de-mokratijos ir socialinės pažan-gos jėgos kovoja prieš antise-mitizmą, kaip prieš bet kokį šo-vinizmo ir nacionalizmo pasi-reiškimą.

Sionizmas — imperialistinės reakcijos, mėginančios pakeisti savo naudai jėgų santykį tarp-tautinėje arenoje, įrankis. Ta-čiau šie ketinimai pasmerkti žlugti.

F. Malkovskis

Lietuvos Fizikai į JAV

Į Jungtines Amerikos Vals-tijas dalyvauti Rochesteryje į-vyksiančioje pirmojoje pasaulinėje konferencijoje elektrogra-fijos klausimais išvyko penki Lietuvos fizikai. Tai — Vil-niaus universiteto puslaidinink-kių fizikos katedros vedėjas docentas J. Viščiakas ir Elekt-rografijos mokslinio tyrimo in-stituto bendardarbiai R. Balt-rušaitis, J. Sidaravičius, E. Če-penka ir N. Galvydis.

Iš trijų pranešimų, kuriuos konferencijai pateikia Tarybų Sąjunga, du skaitys Lietuvos mokslininkai. Dar du vilniečių referatai bus išspausdinti kon-ferencijos darbuose.

Lietuva turi bene labiausiai išvystytą elektrografijos pra-monę šalyje. Jai išaugti padėjo svarūs mūsų respublikos fizi-kų darbai, ypač tyrinėjant pus-laidininkius ir pritaikant juos praktikoje.

Manoma, kad docentas Viš-čiakas JAV perskaitys kelias paskaitas puslaidininkių fizikos klausimais. Jis taip pat pirma-sis tarybinis mokslininkas, kurį pakvietė apsilankyti savo la-boratorijose "Dženeral elekt-rik" kompanijos moksliniai va-dovai.

Lietuviškų Suvenyrų Paroda

Lietuviškų suvenyrų paroda atidaryta Baku mieste. Liau-dies meistrų nuo Baltijos kran-tų dirbiniais suteikta didžiaus-ia Azerbaidžano sostinės pa-rodų salė Pajūrio parke.

Pas

Kanados paskelbė sav-tatus.

Pasirodo, penkta šeim-substandart Jos išleidi-vo pajamų drabužių.

Seimai iš-metus paj-vos \$20.00-dų ir kitų ir apšvietos

Yra sak-yra antroj-lyje gyveni

Tai gera-Bet laba-ta dalis šei-standartiš

Tai jau-apie kurią-kalbėjo.

Žiūrėsin-gija įgyve

Be abe-įvykiai yr-siems paž

Vargu-sius ir p-vyks.

Bet įvy-Matyti, gyvenime-žys, kuri-kalavo sl

Pažang-tikisi, ke-gant susi

Vengri-gesni, be-tos, gyv-gresuoja.

Gi real-kad jis į

Viltys, bus išves-mos, sužl-Už tai

Jei žv-matysim-judėtime-sipratimu

Atsira-tam tikr-malonum

Dabar-daugelį š-pasireišk

Pavyz-kakliausi-kių soc-toja.

Tokia

VANC-tų suva-tai, kad-toliau va-reikalais

Tai b-vadovay-uzšlenini

Pastabos

Kanados Ekonominė Taryba paskelbė savo tyrinėjimo rezultatus.

Pasirodo, kad kiekviena penkta šeima miestuose gyvena substandartiškose sąlygose.

Jos išleidžia 70 procentų savo pajamų ant maisto, buto ir drabužių.

Šeimai iš keturių su \$3,500 [metus] pajamų [savaitę] lieka vos \$20.00 dėl vaistų, apdraudų ir kitų reikalų, tame tarpe ir apšvietos, mokslo.

Yra sakoma, kad Kanada yra antroji vietoj visame pasaulyje gyvenimo standartu.

Tai geras dalykas. Bet labai skaudu, kad penkta dalis šeimų turi gyventi substandartiškose sąlygose.

Tai jau nėra "just society", apie kurią premjeras Trudeau kalbėjo.

Ziūrėsime, kaip jis tą draugiją įgyvendins.

Be abejonės, Čekoslovakijos įvykiai yra skaudus dalykas visiems pažangiems žmonėms.

Vargu kas prieš kelis mėnesius ir pagalvojo, kad taip įvyks.

Matyti, kad Čekoslovakijos gyvenime buvo besivystąs vėžys, kurio pašalinimas pareikalavo skubios operacijos.

Pažangos šalininkai, tačiau, tikisi, kad dalykai laikui bėgant susitvarkys.

Vengrijoje dalykai buvo blogesni, bet ten žaizdos užgydytos, gyvenimas smarkiai progresuoja.

Gi reakcijos frontas jaučiasi, kad jis pralaimėjo.

Viltys, kad Čekoslovakija bus išvesta iš socialistinės šeimoms, sužlugo.

Už tai jie taip sėlsta.

Jei žvilgtersime atgal, pamatysime, kad ir kairiajame judėjime visuomet buvo nesusipratimų ir kovų.

Atsiranda atskalos, kurios tam tikrą laiką daro daug nemalonumų.

Dabar, kai komunistai valdo daugelį šalių, tokie nesutikimai pasireiškia valstybiniu pločiu.

Pavyzdžiui, Kinija tapo atkakliausia Tarybų Sąjungos ir kitų socialistinių šalių niekinioja.

Tokia jau gyvenimo eiga.

J. Y.

VANCOUVER. — Advokatų suvažiavimas pasisakė už tai, kad federalę vyriausybę ir toliau vadovautų visais užsienio reikalais.

Tai buvo pastaba Kvebeko vadovams, kurie nori kištis į užsieninius reikalus.

Trisdešimt penkerius metus Kazimieras Mikalauskas išdirbo Ukmergės ligoninėje gydytoju. Pačius gražiausius savo gyvenimo metus jis paukojo kovai už žmogaus sveikatą, jo gyvybę. Bene sunkiausia Kazimierui Mikalauskui buvo po karo. Kai aplink Ukmergės ligoninę dar sproginėjo sviediniai ir švietė gaisrų pašvaistės, K. Mikalauskas vienintelis iš gydytojų liko poste. Jis stengėsi, kad besitraukdami fašistai neišgrobstytų ir nesudaužytų brangių rentgeno, operacinių ir

kitų įrengimų. O pasirodžius pirmiesiems sužeistiems kariamais, jis stėjo prie operacinio stalo, nors buvo vidaus ligų specialistas. Šiandien K. Mikalauskui jau 61 metai. Galėtų žmogus išeiti į užtarnautą pensiją, bet jis dar pilnas jaunatviško entuziazmo, energijos. Už atsidavusį darbą Kazimierui Mikalauskui suteiktas Respublikos nusipelnusio gydytojo vardas. M. Baranausko nuotraukoje matome gydytoją Kazimierą Mikalauską.

Ką Kiti Rašo

Nei savo sąžine, nei gydytojais esą negalima pasikliauti

Mūsų klerikalinės spaudos redaktoriai atsidūrė nepavydėtinoje padėtyje. Ką daryti su popiežiaus Pauliaus VI enciklika prieš gimimų kontrolę? Iš peties ginti tą dokumentą, kai jį pasmerkia ir atmeta kiekvienas apsišvietęs žmogus, būtų kvaila. O jį atmesti irgi negalima. Tai reikėtų popiežiaus įžeidimą. Tai reikėtų, kad nebegalima pasitikėti nei bažnyčios galva, nei pačia bažnyčia.

Ši enciklika buvo nelaukiama. "Draugo" bendradarbis J. Venckus sako: "Ji sukėlė didelį nusistebėjimą, didelį triukšmą, stačiai revoliuciją. Visus stebina, kad žymūs teologai... pasisakė prieš encikliką".

Bet ką vargšas turėjo daryti? Kodėl gimimų klausimas nebuvo paliktas pačių gimdytojų sąžinei bei nuožiūrai?

Jokiu būdu, taip daryti, Venckaus supratimu, nebuvo galima. "Kiekvieno sąžinė", jis sako, "yra terra incognita. Palikti tokį svarbų dalyką, kuris yra sujungtas su pagundomis ir giliais sentimentais, yra tas

pat, ką palikti ėriuką vilko nuožiūrai ar vilko didžiaširdiškumui, padaryti žmogų teisėju savo paties byloje..."

Jūsų sąžinė yra ėriukas, o jūsų "pagundos" — vilkai! Saugokitės!

Taip pat negalima žmogui pačiam save teisti, pačiam save suprasti, pačiam savos šeimos reikalais rūpintis. Popiežius, celibatas turi tave ir tavo pagundas ir sentimentus sutvarkyti, paimti už nosies ir parodyti, ko tau reikia, kas tau gera...

Bet gal gi galima pasikliauti gydytojais? Ne, irgi negalima. Ir čia popiežius geriau žino, yra kompetentiškesnis gimimų klausimą išspręsti. Venckus argumentuoja:

"Enciklika taip pat nesutiko palikti viso gimimų reguliavimo gydytojams. Jeigu jau gamtos klausimas, atrodytu, kad gydytojai yra labiausiai kompetentingi spręsti, kas yra prieš gamtą, kas ne, kas kenkia sveikatai, kas ne. Enciklika, matyt, nemano, kad gydytojai norės ir turės laiko ape-

liuoti žmogaus dvasines jėgas, į aukštesnius motyvus. Jie padarys 'short cuts'."

Tai kas, kad enciklika nesuderinama su blaivumu protu, su šių laikų gyvenimu. Pasak Venckaus, popiežius "yra tikrai įsitikinęs, kad negalima atsiskirti nuo dviejų tūkstančių metų bažnyčios tradicijų". Vadinasi, broliai katalikai, grįžkite du tūkstančius metų atgal, nors tai būtų priešinga mokslui ir sveikam protui, nes to reikalauja bažnyčios tradicijos!

— Laisvė

Istorija pasikartojo

Ilgaiėjusi Tarybų Sąjungos delegacijoje Jungtinių Tautų Organizacijoje mūsų tautietė Leokadija Diržinskaitė pernai sutiko atvykti Čikagon, kur jai buvo suruoštas išleistuvių Lietuvon banketas.

Paskutinę minutę, kada Diržinskaitė jau turėjo sėsti į lėktuvą Niujorke, atėjo įsakymas iš valstybės departamento: Čikagon vykti draudžiama!

Susidarė bereikalingos išlaidos ir banketo rengėjams, ir pačiai diplomatei.

O dabar, taip sakant, "istorija pasikartoja". Kitas mūsų tautietis, diplomatas Vytautas Zenkevičius, po septynerių metų tarnybos TSRS ambasadoje, pirmiau kaip antrasis sekretorius, dabar kaip pirmas, šį rudenį grįžta Lietuvon.

Laikė savo tarnybos ambasadoje Vytautas daug kartų lankėsi Čikagoje ir visados buvo laukiamas svečias ne tik pažangiečių lietuvių tarpe, bet jį "grobstyte grobstė" ir "naujieji imigrantai".

Viena stambi organizacija ruošė Vytautui ir jo žmonai Marytei išleistuves, kurios būtų įvykusios Mildoj sekantį sekmadienį, rugpiūčio 25 dieną.

Būtumėm draugiškai atsišveikinę su savo tautiečiais, išleidami juos pasiilgton gimtinėn Lietuvon, bet...

Šįryt (ketvirtadienį) skambina Vytautas iš Vašingtono: Čikagon neatvyksime. Draudžiama... Valstybės departamentas!

Gaila! Vėl bereikalingos išlaidos. Vėl nesmagumas ir vieniems ir kitiems. Ir vis tai "American way of life".

— L. Jonikas

Geras žingsnis

Federalinės valdžios užvedimas bylos prieš moteriškę, kuri laike nacių okupacijos kankino žmones Austrijoje, yra svarbus žingsnis. Jei ji bus nupilietinta, bus lengviau užvesti bylas prieš Impulevičių ir kitus kelis lietuvius, naciams tarnavusius. Jie kaltinami ir kankinimu, ir žudymu žmonių.

Nacionalinis Komitetas Kovoti Nacizmą planuoja tokių bylų užvedimą.

Fašizmo pavojus labiau pasireiškia. Vokietijoje neo-naciai vis daugiau pasireiškia.

ŠYPSENAS

Dar kartą

Tėvas bandė paaiškinti savo vaikui gamtos tvarką.

"Žiūrėk, vaikeli. Kai aš suskaitysiu 20, saulės pranyks visai".

Vos tėvas suskaitė dvidešimt, ir saulė nusileido.

"Matai?"

"Puiku" sušuko vaikas. "Padaryk taip ir vėl".

Jis taip ir padarė

Motina rengėsi eiti į svečius su savo sūneliu.

"Aš dabar einu maudytis vonioj", aiškino motina apretamtam vaikui. "Jei kas paskambins, pasakyk, kad aš vonioj ir tegul pašaukia vėliau".

Kai ji išsimaudė, apsirengė, atėjo į svečių kambarį ir rado sūnelį sėdint ramiai ir žiūrint televizijos.

"Ar niekas netelefonavo?"

"Telefonavo".

"Ir ką gi tu pasakei?"

"Pasakiau, kad eitų išsimaudyti ir pašauktų vėliau".

Nebuvo verta

Jauną vyrą einant vėlai namo užklupo parke trys plėšikai. Bet jis buvo tvirtas ir grūmėsi su jais labai ilgai, kol galų gale jie įveikė jį.

Iškrėtę kišenės rado tik 97 centus.

"Reiškia, tu taip atkakliai kovojai tik už 97 centus?" paklausė vienas iš plėšikų.

Rasisto George Wallace sekėjų daugėjimas Amerikoje rodo tą patį. Gerai, kad užvedama byla prieš Hitleriui tarnavusius. Jų čia nemažai sugužėjo.

— V. Andrušis

Ir unijoje

Kai šie žodžiai pasieks skaitytoją, veikiausia jau bus pasibaigusi Jungtinės Plieno Darbininkų Unijos konvencija. Joje paaiškėjo vienas labai liūdnas, neteisingas ir pavojingas dalykas.

Plieno pramonėje, kaip žinia, dirba daug negrų. Daug jų priklauso unijai. Jie sudaro apie 26 procentus unijos narys-tės.

Bet unijos vadovybėje nesimato nė vieno negro. Unijos Vykdomoji Taryba susideda iš 27 žmonių — 24 distriktų direktorių ir 3 viršinių — prezidento, sekretoriaus ir išdinininko. Bet Taryboje nėra nė vieno juodo žmogaus!

O kas pavojingiausia, tai kad unijos vadovybė atmetė negrų reikalavimą įsileisti arba paskirti nors vieną juodąjį [Vykd. Tarybą!]

Štai kur rasizmo vėžys!

— A. Bimba

enyryų Paroda

uvenyryų paroda mieste. Liaudis Baltijos kranuteikta didžiūno sostinės pario parke.

Montrealo žinios

Domės!

MONTREAL. — M. L. Sūnų ir Dukterų Pašalpinė Draugija rengia vasarinio sezono užbaigimą — išvažiavimą rugsėjo 15 dieną, sekmadienį.

Išvažiavimas atsibus gražioje ir patogioje vietoje, tai yra J. V. Vekterijų vasarvietėje, St. Henri de Mascouche. Važiuoti 18 kelių.

Bus visokių pajvairinimų. Apart to, bus organizuojama grybų mylėtojų rungtynė. Kas turės daugiau laimės surinkti daugiau grybų, tas gaus prizą.

Kviečiame visus dalyvauti. O nariams, lai būna pareiga dalyvauti ant savo draugijos parengimo. Lauksime.

Valdyba

Montrealiečių Kronika

Aplankė garnys

Stasj ir Genė Remeikius (Pažėraitė) aplankė "garnys" ir paliko gražią ir sveiką dukrelę, o brėliukams — sesutę.

Tėveliai labai džiaugiasi ir didžiuojasi nauja šeimos nare. Taip pat džiaugiasi A. Pažėrienė, sulaukusi anūkėlės.

Pas Vytautą ir Janiną Kiečius (Grebliauskaitė) taip pat lankėsi "garnys" ir paliko gražią ir sveiką dukrelę. Tėveliai ir tėvukai Kielai labai patenkinti.

Linkiu laimingai ir gražiai augti.

—

Išėjo į pensiją

Rugsėjo 28 dieną goldlaikie-

čiai sugaivojo pagerbti B. Kvietinską, kuris jau išėjo iš darbo. Artimi draugai jį netikėtai užpuolė su gražiu balium. Visi buvo gražiai pavaišinti, o pensininkui įteikta kukli dovanėlė.

Linkiu sveiko ir ilgo gyvenimo Bernardui.

J-na

Anglų Kritikė Apie Lietuviškus Filmus

Tris dienas Vilniuje viešėjo anglų kino kritikė, laikraščio "Morning star" bendradarbė Nina Hibin.

— Mane maloniai nustebino, — pareiškė N. Hibin, — kad Lietuvos kino studija, gaminanti per metus tik keletą metrinių filmų, turi darbų, kurie lygiuojasi į geriausius pasaulinės kinematografijos kūrinius. Prie tokių, be V. Zalakevičiaus "Niekas nenorėjo mirti", noriu taip pat priskirti ir R. Vabalo filmą "Laiptai į dangų". Abu jie patraukia aštriai socialine tematika, ryškiu nacionaliniu koloritu, dinamika. Gerą įspūdį paliko dar Anglijoje matytas A. Žebriūno filmas "Paskutinė atostogų diena". Įdomūs stilistiniu požiūriu kitų jaunų režisierių bandymai. Galima taip pat aukštai vertinti operatoriaus J. Graciaus darbą.

— Pareiškė N. Hibin, — kad Lietuvos kino studija, gaminanti per metus tik keletą metrinių filmų, turi darbų, kurie lygiuojasi į geriausius pasaulinės kinematografijos kūrinius. Prie tokių, be V. Zalakevičiaus "Niekas nenorėjo mirti", noriu taip pat priskirti ir R. Vabalo filmą "Laiptai į dangų". Abu jie patraukia aštriai socialine tematika, ryškiu nacionaliniu koloritu, dinamika. Gerą įspūdį paliko dar Anglijoje matytas A. Žebriūno filmas "Paskutinė atostogų diena". Įdomūs stilistiniu požiūriu kitų jaunų režisierių bandymai. Galima taip pat aukštai vertinti operatoriaus J. Graciaus darbą.

— Pareiškė N. Hibin, — kad Lietuvos kino studija, gaminanti per metus tik keletą metrinių filmų, turi darbų, kurie lygiuojasi į geriausius pasaulinės kinematografijos kūrinius. Prie tokių, be V. Zalakevičiaus "Niekas nenorėjo mirti", noriu taip pat priskirti ir R. Vabalo filmą "Laiptai į dangų". Abu jie patraukia aštriai socialine tematika, ryškiu nacionaliniu koloritu, dinamika. Gerą įspūdį paliko dar Anglijoje matytas A. Žebriūno filmas "Paskutinė atostogų diena". Įdomūs stilistiniu požiūriu kitų jaunų režisierių bandymai. Galima taip pat aukštai vertinti operatoriaus J. Graciaus darbą.

OTTAWA. — Pašto viršininkas Eric Kierans praneša, kad ant laišku reikės dėti brangesnius pašto ženklus.

Ant vietinių reiks dėti 5 centus, o ant kitų — 6.

Kanados radijo programos "Country Holiday" dalyviai.

IŠ KANADOS GYVENIMO

Montrealo priemiestyje St. Leonard kilo kalbų "karas". Francūzai studentai užėmė mokyklą ir nesitraukia, reikalaudami atsaukti apšvietos autoritetų nutarimą paversti mokyklą grynai angliška.

Italų kilmės montrealiečiai tame distrikte reikalauja, kad jų vaikai būtų mokomi anglų kalboje.

Kvebeko provincijos apšvietos ministerijos nuomone, visi Kvebeko provincijoje gyvenantieji turėtų pirmiausia mokėti francūziškai.

Iš praktiško taškaregio, angliška kalba naudingesnė, nes Montreale biznis plačiau naudoja anglų kalbą.

Kanados studentų judėjime reiškiasi vienu tarpu ir "kovingumas" ir ženklai nesitikimo.

Aplamai, studentai kovoja už didesnį balsą mokslo ir administracijos reikaluose. Šiuo klausimu, vienas studentų vadovas pareiškė, kad universitetai bus sugriauti, jeigu konservatyviškoji universitetų vadovybė nenusileis.

Iš politinio taškaregio, studentų tarpe reiškiasi pasidalinimas. Nekurių universitetų studentai linkę net išstoti iš studentų sąjungos.

Studentija daugumoje yra pasiturinčiųjų klasės tėvų vaikai. Jų "revoliucija" faktinai dažnai būna nukreipta ir prieš revoliuciją, tai yra prieš tikrai pažangias idėjas.

Advokatų suvažiavimas Vancouveryje pasisakė prieš tai, kad policija naudotų taip vadinamą "bugging" arba naudojamą elektroninių prietaisų sekimo darbe. Anot jų, greitai laiku Kanados piliečiai neteks privatinis gyvenimo.

Elektroniniai prietaisai tokie jau tobuli, kad esą galima girdėti kalbą name. Spinduliai siunčiami atsimušą į lango stiklą, tokiu būdu pjausdami stiklo labai silpnus virpesius nuo kalbų viduje. Aparatai išskaitą kalbą iš tų spindulių.

Policija nurodo, kad kriminalistai naudojami tokiais prietaisais sėkdamai policijos veiklą, tokiu būdu jausdami stik-

ti sekti tokiais pat būdais kriminalistus?

Bet kaip bus jeigu policija naudosis sekimui politiniais išrovimais?

O kas gali uždrausti kokias nors civiliškas organizacijas imtis tokio darbo prieš politinius savo oponentus?

Taigi, ir savo name turėsime kalbėtis pakuždomis.

Ontarijos kolegijos turėjusios atvesti aplikacijas 2,300 gabių moksleivių dėl stokos pinigų.

Kolegijos ir universitetai negali spėti statyti patalpas. Ne užtenka pinigų.

Vienos protestonų bažnyčios dvasininkai planuoja likviduoti mažesnes parapijas. Mat jose sunku išsiversti pastoriams. Matyti parapijonai mažai remia bažnyčias.

Bendrai, visi dvasininkų suvažiavimai vis skundžiasi stoka susidomėjimo religija, stoka susidomėjimo tapti dvasininkais.

Toronte atsirado naujas apaštalas. Tai Alfred Schmielewski. Jo "religija" — jogi. Ir, reikia pripažinti, atsiranda kvailių, kurie patiki.

Susiradęs puskvailę moterį, jis pasiskolino \$5,000 ir atspausdino savo bibliją, kuri susidedanti iš "reveliacijų", kurias jis turėjęs praityje. Bet nedaug pirkėjų tos biblijos.

Dabar, tos moters advokatas reikalauja sugrąžinti paskolą. Mat ta moteris nebuvo pilname prote, kai skolinos. Ji raudasi psichiatrinėje ligoninėje. O šis "naujos biblijos" apaštalas neturi pinigų skolai atiduoti.

Zemės Magnetinis Laukas Silpnėja

Remiantis analize, kurią atliko dr. K. Makdonaldas ir R. Gunsas, Zemės magnetinis laukas visą laiką silpnėja ir apie 4000 metus visiškai išnyks, o paskui pakeis savo poliarumą.

Zemės istorijos eigoje jos magnetinio lauko kryptis keitėsi keletą kartų. Paskutinį kartą tai įvyko prieš 700,000 metų, todėl sunku susieti šį faktą su fiziniiais ar biologiniais pakitimais planetoje.

Panašūs pakitimai įvyksta dėl tos priežasties, kad išnykęs magnetinis laukas, prieš įgaudamas priešingą kryptį, laikinai nustoja saugoti Zemę nuo kosminių ir Saulės spindulių.

Jų nuomonę, apie 500 metų prieš išnykdamas ir po to dar apie 500 metų magnetinis laukas nebus pakankamai stiprus, kad galėtų Zemę efektyviai saugoti nuo spindulių.

LIETUVISKAS MIDUS ANGLAMS PATINKA

VILNIUS. — "Tiesa" rašo: Didelį pasisekimą Anglijos gyventojų tarpe turi Londone vykstanti antroji TSRS prekybos ir pramonės paroda.

Anglai pareiškė norą įsigyti nemažą Tarybų Lietuvoj gaminamų prekių. Tariaisi, kad ateinančiais metais Anglijai būtų tiekiamos didelės siuntos Stakliškėse gaminamo lietuviško midaus — "Bočių" ir "Dainavos".

OTTAWA. — Kadangi pragyvenimas brangsta, tai federalė vyriausybė pakėlė senatvės pensijas. Minimum nuo naujų metų bus \$78.00 į mėnesį.

Tie, kurie neturi jokių kitų pajamų, gaus priedo, jų mėnesinė pensija bus \$109.20.

Tarybų Lietuvoj mirus Marijonai Maizrimienel

Reiškiame giliausią užuojautą velionies didžiai liūdinčiai dukrai Stefanijai Čičinskienei, jos šeimai, giminėms ir visiems artimiesiems Kanadoje ir T. Lietuvoje.

V. O. Verbylai
A. E. Morkevičiai
P. K. Jurgučiai
E. O. Streliai
J. P. Skripkai
J. J. Vilkeliai
J. E. Petrauskai
P. M. Petrauskai
J. S. Petroniai
L. P. Kisieliai
P. O. Joneliūnai

E. Juraitienė
J. V. Vekteriai
J. O. Lesevičiai
J. M. Čeponiai
J. E. Urbanavičiai
B. Salčiūnas
J. N. Naruševičiai
B. Kvietinskas
A. K. Keršiai
K. A. Juška

Montreal, Que.

HILL TOP MOTEL

Route 17 West Vaudreuil, Que.

33 kambariai, maudymosi baseinas, arkliukai pajodinėjimui, pirmos klasės valgykla su pilnu laisniu, rami vieta pailsėti. Butai dėl nuo 2 iki 8 asmenų.

Motelis randasi ant kelio 17-to apie mylia į vakarus nuo Dorion, Que.

Rezervavimui vietos prašome telefonuoti: 234-4591 arba 453-3401.

Savininkas A. NAGINE

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bilėką, kas tik yra jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniškiausią STORAGE. Greitas patarnavimas.

20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Kersulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

A. PARADISIS

Vertė J. Ragauskas

Baltazaras Kosa

(Tąsa)

Pastarieji klausimai nusitarė kaip monologas, nes mergina tylėjo. Tačiau inkvizitorius to nepaisė — jis davė jai klausimą, „privalomą“ visoms kerėtojams.

— Ar neturi kūniškų santykių su šėtonu? Jei ne kiekvieną dieną, tai kiek iš viso kartų esu su juo gulėjusi?

Vyriausiasis dominikonas buvo didžiai patenkintas kai patybišką Jandros skruostai ėmė raudinti, ir pateikė jai naują „oficialų kaltinimą“.

— Kožkokia moteriška, tavo kerų auka, taip, ištinu, kad jos pilvas bemaž uždengė veidą. Iš jos vidurių girdėti įvairūs garsai, panašūs į gaidžio giedojimą, į vištų kudakavimą, į avinių bliovimą, į jaučių bėgimą, į karvių maurojimą, į šunų lojimą, į kiaulių kriukčėjimą ir arklių žvangimą. Tasa, kuris tavo įskundė, sakė, jog tos moteriškos pilvas primena vaikščiojantį tvartą.

Slykštū buvo Jandrai viso te klausytis, ir ji negynė „Kovojančios bažnyčios“ atstovas išaukė sargybą ir šaukė nuvesti merginą į kameras, o atvesti josios „auką“ — jos vikeretą studentą, jos „gynėją“ ir „meilūžį“.

Didysis inkvizitorius žinojo, kad mergina buvo karališkos šventosios Kiaros meilūžė, bet, kad nepajamytų į šią istoriją tikrojo meilūžio — vieno iš lažnyčios korifėjų. — Jis dėjosi nieko apie tai nežinąs ir tikis, kad burtininkė apsukusi savą Kosa, kad jis esąs jos meilūžis.

Skaitytojams praveru žinoti kad inkvizitorius, nors ir būdamas paprastas vienuolis, nebijojo nieko, dargi karūnolores „šventoji tarnyba“ nebuvo pavaldė nei bažnyčiai nei popiūnei vyresnybei — ji netarpiškai priklausė šventajam sostui. Ir pavojus, kuris grėbė mūsų herojui ir mergitei, ygiai kaip ir kiekvienam, kas tik patekdavo į inkvizicijos nagus, buvo iš tiesų baisus. Galimas daiktas, kad minėtieji kaltinimai, kurie buvo jiems pateikti, šuo metu atrodė juokingi, tačiau anais laikais toks šventosios inkvizicijos kaltinimas žėdėdavo neišvengiamą ir laisvą mirtį. Šventoji inkvizicija buvo „katalikų bažnyčios kalavijas“.

(Žymus 19-tojo amžiaus istorikas de Potė knygoje „Krikščionybės istorija“ rašo:

„Katalikybė turėjo panaudoti valdžią, jėgą, kankinimus ir terorą, nes kitaip ji nebūtų išsilaikiusi. Šit kodėl atsirado tokie žiaurūs šventosios teismo įstatymai. Vienamė įstatymo straipsnyje nurodoma, kad apkaltinimą erezija reikia paremti net ir tuo atveju, jei gautas

nors ir vienintelio skundilio pranešimas“.)

Baltazaras, uždarytas dabar tvirtovėje prie podestos rūmų, atidžiai žiūrėjo į savo buvusią draugę, atnešusią jam šią žinią. Jam reikėjo dar daug pasakyti Imai, kol sargybiniai — „bažnyčios bičiuliai“ — ją išves.

— Ima, — tyliai tarė jis, su raukęs antakius. — Pasakyk „velnių dešimčiai“, kad tu ar trys iš jų, kiekvienas atskirai, nuvyktų į Neapolį, susišokotų ten mano brolių Gasparą ir pasakotų jam, kas atsitiko. Tegul suranda ir kondotjerą Alberingą Džusianą ir pasikalba taip pat su juo. O aš tikiuos ką nors nuveikti čionai. Svarbiausia, ko noriu, — tai išgelbėti Jandra. Ima, perduok tai, ką tau pasakiau. Rineriui, Džovaniui, Ovantui, Berardui ir Biorđui — visiems.

Kad ir kaip stengėsi vargše Ima nusišlepti savo sielvartą, kai „bažnyčios bičiuliai“ atėjo išvesti jos, buvo aiškiai matyti, kaip ji kenčia. Ji žinojo, kad jokiomis priemonėmis negalima išgelbėti tų, kurie „nusidėjo“, pažeidė bažnyčios įstatymus. Jiems negali padėti joks valdovas, jokia valdžia. Jie patys turi žūti ant laužo, o jų namai — nesvarbu, ar tai rūmai, ar tvirtovės, — sugriauti lgi pamatų arba sudeginti, dažnai net kartu su gretimais namais.

Sudegintųjų giminės ir draugai netekdavo visų teisių. Juos izoliuodavo tartum raupsuotuosius. Jiems reikėdavo dėvėti „gėdos rūbą“. Visas jų turtas atitekdavo bažnyčiai. O bažnyčiai turėjo saugoti visuomenę nuo blogo pavyzdžio, kurį galėjo rodyti nepatenkinti nubausintųjų giminės.

Ima žinojo, kad kaltinamųjų neišgelbėdavo nuo egzekucijos dargi mirtis. Tokiais atvejais lėdavo iškasami ir sudeginami jų lavonai. Tiesa, gyvybę jiems galėdavo išgelbėti gėdingas „prisipažinimas“.

1385 metais vieną ankstyvą vasario mėnesio rytą Bolonijoje kilo toks triukšmas ir klyksmas, tarsi būtų atėjęs pasaulio galas.

Didžiausias sujudimas buvo miesto centre, prie podestos rūmų.

Na ir sąmyšis! Dar neišaušė, o aikštė priešais rūmus jau pilna žmonių, jų šešėliai patamsyje blaškosi nelyginant velniško šokio sukury, suuliuoja raiteliai, daugiabalsį minios šurmuli kartas nuo karto užgožia kažkokie pergalingi šauksmai. Rikšmas, staigimas, dundesys, poškėjimas, ginklų žvangėjimas, aimanos; Visas miestas užia kaip avilys.

Didžiulėje minioje žmėsčiojo persikreipę ginkluotų žmonių veidai, o ginklai jų buvo — stiletai, kardai, vėzdai, lentgaliai ir įvairiausi, net virtuviniai, peiliai.

Kelyje šioms žmonėms teko nugalėti nemaža kliūčių, ir jie, įsiveržę į miestą, elgėsi žiauriai. Ši improvizuota, margai ginkluota „kariuomenė“, vadovaujama grupės žmonių vėjo nugarintais ir bemaž juodai įdegusiais veidais, veržėsi į mūsų nelyginant alkanų, kraujo ištroškusių vilkų ruja.

Smarkiausias iš visų vadų buvo gražus, tamsiaveidis gal dvidešimt penkerių metų vyras. Kardu skindamasis kelią, jis sparčiai kopė laiptais aukštyn. Pirmas užbėgęs į antrąjį tvirtovės bokšto aukštą, jis stipriai smogė kardu vienam „bažnyčios bičiuliui“, kuris su grupe savo valdinių stovėjo prie laiptų, užstodamas jam įėjimą.

— Kur Jandra dela Skala? — šūktelėjo jaunasis vyras.

Jau visas mėnuo, kai mūsų herojus buvo laisvas (tiesa, jam teko slapstytis Bolonijoje), pabėgti jam pavyko, net nepasinaudojus maža dilde, kurią kartu su stiletu atnešė jam Ima pyrage. Kitą dieną po jos apsilankymo, kai vienas iš „švenčiausios Marijos kapitonų“ prisiartinio prie kameros, Kosa susigūžė prie durų, o kai tas pažvelgė pro langelį vidun, dairydamasis kaliniu, staiga viena ranka apkabino „kapitono“ kaklą, o kita užčiaupė jam burną. Smarkiai sugniaužęs sargui gerklę, jis palaukė, kol tas neteko sąmonės, ir paėmė iš jo raktus. Atsidares duris, Kosa įtraukė kūną į kameras ir skubiai ėmė jį nurenginėti, norėdamas pats apsilvilti „švenčiausios Marijos kapitono“ rūbais, bet nespėjo. Pasigirdo žingsniai, ir kažkieno balsas pašaukė „kapitoną“.

Būsimasis popiežius nutarė, jog svyruoti dabar ne laikas. Jis šoko iš kameros, suvarė stiletą tiesiai į širdį naujam „laimingajam“ ir taip pat įsitempė jį į kameras. Paskui nusirengė prieš mėnesį gautąją „uniformą“ ir apsilvilkė „kryžiuočio“ rūbais.

Stiletą ir dildę paslėpęs po drabužiais, jis giliai ant akių užsimaukė kapišoną, kiek galėdamas ramesniu žingsniu užlipė laiptais, išėjo iš bokšto į kiemą ir pro didžiąją rūmų salę, — tą pačią, kurioje po dvidešimties metų buvo sušaukta konklava, paskelbusi jį popiežiumi, — išlinko į aikštę. Netrukus jis dingo Bolonijos gatvėse.

Imos namuose jis nepasiliko, nes čionai pirmiausia turėjo ieškoti jo šventoji inkvizicija. Jis tikrai pranešė merginai apie savo pabėgimą. Taip pat neapsistojė nė pas vieną iš savo partimųjų. Nenakvodavo tuose pačiuose namuose nė dviejų naktų iš eilės. Pas vienus jis praleidavo rytą, pas kitus — vakarą, pas trečius — naktį. Jis žinojo daugybę nuosalių priebeigų ir turėjo tūkstančius šalininkų Bolonijos universiteto studentų tarpe.

Vieną dieną jis susitiko su „admirolu“ — savo broliu Gasparu Kosa. Juodu apsikabino, ir Gasparas juokdamasis pasakojė Baltazarui, kaip jis ir jo piratai (kartu su juo buvo šimtas dvidešimt žmonių, o kiti laukė jo laive Viaredžo uoste) apgavo sargybą ir prasiškerbė į miestą. Pakeliui į miestą jie pavijo avių, ožkų ir karvių kaimenę. Iš piemenų patyrė, kam jie gena bandą, piratai nulipo nuo arklių, surišo piemenis, sumetė juos į kažkokią lūšną ir, slėpdami arklius bandos vidury, patraukė miesto link. Vakarop, trumpai prieš uždaranč miesto vartus, jie prasigavo į miestą, o bandą nuginė jos savininkui. Gasparą sutiko studentų atstovai.

— Ar galima šį reikalą užbaigti šiąnakt? — paklausė Baltazarą vyresnysis Kosa.

— Alberingas Džusianas duoda šimtą žmonių dešimčiai valandų ir prašo už tai dviejų tūkstančių skudų, — atsiliepė Baltazaras.

— Jis gaus juos.

Baltazaras išsitraukė jo paties paruoštą planą ir parodė broliui.

— Naktį mums reikia susirinkti aikštėje prie podestos rūmų. Tenai, bokšte, yra kalėjimas. Į aikštę ateis apie tūkstantį pačių drąsiausių ir stipriausių studentų, mano bičiulių. Jie bus ginkluoti. O dar trys — keturi tūkstančiai vaikštinės netoliese, kad sutrukdytų miesto apsaugai, jeigu jai ateitų į galvą padėti „šventosios tarnybos“ žmonėms. Bet jos visi nekenčia. Džusianas yra tikras, kad nei podesta, nei gonfalonjerai netrukdytų. „Bažnyčios bičiulius“ jie paliks likimo valiai, nes jų tiesiog neapkenčia.

— Tavo vaikinai tegul sudoroja su sargyba prie miesto sienų, ypač prie šiaurinių vartų. Atlikę, kas reikia, pro tuos vartus mes pabėgsime.

— Kur mergina?

Kosa veikė ryžtingai. Jis turėjo žūt būt išgelbėti jaunąją gražuolę. Visa jėga jis šniojo kardą „bažnyčios bičiuliui“. Pasigirdo sausas, slykštus trakstelėjimas. Dešinioji „bažnyčios bičiulio“ ranka bejėgiškai nukaro.

— Kur Jandra dela Skala? — vėl nuaidėjo piktas Baltazaras balsas.

Jis suprato, kad kalėjimo gynėjų, „šventosios tarnybos“ pagalininkų čia labai daug. „Bažnyčios bičiuliai“, „švenčiausios Marijos kapitonai“, tikėjimo gynėjų draugijos nariai (o iš tikrųjų — skundikų šutvė) — visi jie stengiasi pastoti jam kelią.

Įsiutęs Baltazaras abiem rankom stvėrė kardą ir išsijuosęs ėmė kapoti „bažnyčios

bičiulius“. Šauksmai sklido čia iš dešinės, čia iš kairės; — kirčiai, matyt, buvo taiklūs. Staiga mūsų herojus pajuto smarškų skausmą petyje. Kraujo jis nematė, bet juto jį tekant.

Bet štai pagaliau ir piratai, jo senieji draugai, jau lekia kaip patrakę laiptais. Kosa įtūžęs griebė už gerklės pasipainiojusį po ranka „švenčiausios Marijos kapitoną“ ir ėmė jį smaugti.

— Kur ji? — pergedusiu balsu kartojo Kosa, vis stipriau spausdamas „kapitoną“ gerklę. — Kur Jandra? Ar tu prabilsi pagaliau?

Šis pakėlė rankas. Triukšmą, klegesį, riksmą staiga nustelbė bausis bildesys — piratai išlaužė duris.

— Jandra! ..

Mergina ištiesė į jį rankas. Dieviška šypsena nušvietė jai veidą. Bet, pamačiusi žaizdą jo petyje, ji išgąstingai puolė šiuostyti kraują.

— Jandra, ar iš proto išėjai! Dabar ne laikas! — šaukė Baltazaras.

Jis paėmė merginą ant rankų, kaip anuomet jos namuose, ir, saugomas keturių piratų, kurie ėjo iš paskos ir iš abiejų pusių, nusileido laiptais į gatvę.

— Gasparai, Alberingai, Džusianai, Biorđai, Berardai, Ovantai, Rineri! Mano bičiuliai „velniai“, draugai studentai! Reikalas atliktas! Visi ant arklių — ir prie šiaurinių vartų!

Būrys raitelių lėkė zovada keliu, sparčiai toldami nuo Bolonijos. Perkopė dviejų tūkstančių metrų aukščio Apeninų viršukalnę, kitą dieną apyptie raiteliai priėjo Pistoją ir tiklai čia prilaikė arklius. „Admirolas“ jau kuris laikas žvilgčiojo į brolių.

— Jeigu jau nenori eiti su manimi, — tarė jis jau mieste, bejojant pro garsiąją švento Zenono katedrą, — jeigu jau nutarei veikti savarankiškai, aš pradžiai tau padėsiu — duosiu laivą ir tris valtis. Valtys stovi Arno upės žiotyse, prie Pizos. Ir paliksiu tau trisdešimt savo žmonių.

Baltazaras paspaudė jam ranką.

— Aš pats susitvarkysiu.

— Gražinsi, kai galėsi.

— Ne, — spyrėsi Baltazaras.

— Aš pats viską įsigysiu. Bet valtis vis tik paimsiu.

Gasparas parašė kelis žodžius popieriaus skiautėje ir padavė broliui.

— Tai dėl valčių. Tad skirsišmės. Iš čia aš vyksiu į Viaredžą, o jūs per Luka pasieksite Pizą.

— O —

Po triukšmingos scenos „Ramosios avelės“ tavernoje, apie kurią jau esame pasakoję, mūsų herojus ir jo palydovai nuėjo miegoti. Po kelių valandų, dar prieš auštant, jie paliko užeigos namus, kur praleido naktį.

(Bus daugiau)

TORONTIEČIŲ KRONIKA

Lankėsi Europoj

L. ir B. Patrick, draugų Zyky žentas ir duktė, lankėsi Europoje, kur per 4 savaites jie aplankė net 7 šalis.

Patyrę daug malonių išpūdzū. Esą labai patenkinti savo viešnagė Europoje.

Rep.

Kas Kaip Remia
Liaudies Balsą

M. Svinkūnienė, Waterbury, Conn., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo Juozo Pakutkos \$15 aukų.

V. Verbyla, Montreal, prisiuntė užuojautų paskelbti.

P. Kunchys, Port Arthur, Ont., A. Ališauskas iš LaSalle, A. Bartkienė iš Stroud, Ont., atnaujino po prenumeratą Lietuva.

V. Povilaitienė, Toronto, paltakininkavo prenumeratų atnaujinime.

Užsisakydami Liaudies Balse skelbiamą žodyną prisiuntė aukų:

B. Urbas, Port Dover, Ont., \$2.50;

A. Latwen, Windsor, Conn., \$1;

S. F. Repšiai, Rodney, Ont., 50 c.

Patys atsinaujindami prenumeratas paaukojo:

A. Šilinis, Montreal, \$3;

Ch. Piter, Scarboro, Ont., \$2;

M. Klimas, Ramsey, N. J. \$1.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas širdingai ačiū.

Administracija

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Irengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto

Akių ir Akių Specialistas

G. S. MERRITT

Optometristas — Optikas

Skaitymui akiniai \$15.00 ir daugiau
Bifocals — \$19.00 ir daugiau
(Iškaitant akių egzaminavimą)

Valandos: 9-12 ir 1-6. Treč. po pietų uždaryta
Antradienį, Ketvirt. ir Penkt. vakarais pagal susitarimą
1175 Dundas St. W. Tel. LE. 5-6400
Toronto, Ont.

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133

17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. RU. 1-2177

ROCHESTER, N. Y.

L.L.D. 50 kuopos moterys ir vyrai rengiame
Pažangių laikraščių paramai

PIETUS

Sekmadienį, Rugsėjo-September 22 d.

Gedimino Salė, 575 Joseph Ave., Rochester

Mūsų šeiminkės paruoš ir patieks labai gerus ir skanius pietus; taipgi bus įvairių gėrimų pasivašinimui.

Prasidės 1 val. p.p. Prašome nesivėluoti

Pietūs ruošiami tikslu paremti laikraščius "Liaudies Balsas", "Laisvę" ir "Vilni".

Nuširdžiai prašome visus dalyvauti ir tuomi paremti spaudą, kuriai labai reikalinga parama.

Rengėjai - Rengėjos

Mirė S. Menkeliūnienė

PORT ARTHUR, Ont. —
Liepos 20 d. čia mirė Sofija Menkeliūnienė, Liaudies Balso skaitytoja ir nuširdi rėmėja.

Kadangi ji gyveno užmiestyje ir su lietuviais retai susitikdavo, tad neteko sužinoti daugiau detalių apie jos kilmę, sirgimą ir mirtį. Tiek žinoma, kad velionės vyras Stasys Menkeliūnas mirė 1966 m., su kuriuo ji 1939 metais atvyko iš Edmontono ir čia visą laiką gyveno. Jie turėjo savo namelį Port Arthuro priemiestyje tarpe švedų kaimynų, kurie ir rūpinosi Sofijos Menkeliūnienės laidotuviemis. Gal jiems atiteko ir kiek jos palikimo.

P. Kuchys

Įvairenybės

Seniausia mokykla

Pačia seniausia planetos aukštąja mokykla istorikai laikoma apie 176 metus prieš mūsų erą Atėnuose atidaryta mokykla. Joje buvo aštuonios filosofijos ir dvi juridinės katedros. Labai garsėjo universiteto tipo mokykla Aleksandrijoje su filologijos, retorikos, filosofijos, matematikos ir medicinos katedromis.

Pats terminas "universitetas" atsirado penktajame amžiuje. Taip buvo pavadinta aukštoji mokykla, įkurta 425 metais Konstantinopolyje Bizantijos imperatoriaus kodeksu.

Nuo ko auga plaukai

Mažame Anglijos miestelyje buvo pastebėta, kad darbininkai, pakuojantieji miltelių pavidalu paukščių išmatas, naudojamąs tręšimui, pradėjo labai dažnai lankytis plaukų kirpyklose. Jiems labai intensyviai augo plaukai.

Paukščių fermos savininkai

FRAN VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
263 College Street
WA. 2-6112, WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių paeina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pri-taiko akinius.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

per trumpą laiką gavo labai daug užsakymų, išsigijimui tu miltelių. Apie 300 plikių atvyko tiesiai į farmą, kad čia atsiaugintų plaukus.

Mokslininkai mano, kad visų išmatose tikriausiai yra kažkokios biologiškai aktyvios medžiagos, stimuliuojančios plaukų augimą.

—o—

Šviečiantis medis

Siaurės Afrikoje auga nepaprastas medis, kurį vietos gyventojai vadina "velnišku medžiu". Jo žievėje yra daug fosforo, kuris skleidžia intensyvią šviesą.

Naktį prie tokio medžio galima netgi skaityti.

—o—

Draugiški krokodilai

Siaurinėje Australijos dalyje, Robizezono upės baseine, gyvena mažai ištirtos rūšies krokodilai. Žmonės ramiai maudosi greta jų, o vaikai išdykaudami užlipa ant gyvūnų nugaros.

MONTREAL. — 1,700 emigrantų tėvų vaikų nėjo į septynias St. Leonardo priemiesčio mokyklas, o vieną net piktetavo, kadangi apšvietos taryba nutarė pašalinti iš pradinų mokyklų anglų kalbą.

Maskvos leidykla "Progres" išleido prancūzų kalba B. Sruogros romaną "Dievų miškas". Į prancūzų kalbą vertė A. Mazzi.

—o—

Rygos leidykla "Liesma" išleido A. Maldonio eilėraščių knygą "Auga medžiai". Kūrinis į latvių kalbą išvertė D. Avotinia.

Visai Nauji

68 Cougars \$2,895
68 Meteors \$2,495
68 Cortinas \$1,795
68 Econolines \$2,295

Gateway Mercury

7120 Yonge St. Toronto
889-7343 223-2441

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT
Sviežias maistas. Geras pasirinkimas įvairių lietuviškų valgių. Turime kambarių apsiostojimui.
Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: LI. 4-6917

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

Ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Priima persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, maisto ir kitko.

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą

Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

Ukrainska Knyha centras ir skyriai randasi:

TORONTE: — 962 Bloor St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 2643 E. Hastings St.

Toronto įstaigoje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto įstaiga atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta. Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė

Ukrainska Knyha

962 Bloor St. West, Toronto, Ont.

Telefonas: LE. 4-7551